

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucí práce

Autor práce: Sára Čerňanská

Název práce: Neformální vzdělávání dětí: Jak rodina ovlivňuje výběr kroužků

Autorka posudku: Magdalena Mouralová

Sára Čerňanská se ve své bakalářské práci věnuje neformálnímu vzdělávání dětí školního věku z perspektivy jejich rodičů. Neformální vzdělávání je důležitou složkou celoživotního učení, výzkumy ukazují jeho souvislost s řadou jiných jevů – od statusu výchozí rodiny a velikosti sídla, po společenské postavení v budoucnosti (budoucí dosažení vzdělání, příjem, sociální kapitál ad.). Autorka se specificky zaměřuje na rodiny, které neformální vzdělávání pro své děti hojně využívají (dětí tráví neformálním vzděláváním alespoň 5 hodin týdně) a nebrzdí je zásadní vnější bariéry (jedná se o rodiny vzdělané, ekonomicky zajištěné a z velkého města, takže by neměly být omezeny financemi, informacemi, ani dostupností kroužků). Práce je datově založena na polostrukturovaných rozhovorech s 11 rodiči, které jsou podrobeny obsahové analýze. Teoreticky se práce opírá o koncepty celoživotního učení, vzdělanostních nerovností a výchovných stylů.

Tématu neformálního vzdělávání není v českém prostředí věnována velká pozornost, téma je tedy společensky důležité a relevantní z hlediska sociologického i veřejněpolitického. Nicméně zvolený řez je tou nejjednodušší možnou a snad až příliš pragmatickou volbou. Zaměření na jiné skupiny rodin (méně vzdělané, méně zajištěné, z menších obcí či méně se účastníci neformálního vzdělávání) by mělo větší společenský přínos i výzkumnou zajímavost. Práce tedy nic moc nového a zajímavého nepřináší – rodiny jsou v mnoha ohledech podobné, liší se přístup dle věku dětí a dle výchovného stylu, který však není příliš prokreslen. Nicméně jedná se o bakalářskou práci, nikoliv o článek do odborného časopisu, a proto lze malé ambice a přínos tolerovat a práci lze brát i jako referenční pro případné další výzkumy zaměřené na méně přístupné a probádané skupiny rodin.

Práce má řadu cílů a ještě více výzkumných otázek – tyto jsou však dosti specifické, a tak to nevede k přílišné roztržitosti – studentka je jen konkrétnější, než bývá zvykem. Ačkoliv autorka usilovala i o pochopení motivů rodičů, práce má ve výsledku především popisný charakter a zůstává hodně na povrchu. Reálně se tak zjištění autorčina kvalitativního šetření příliš neliší od informací, které by bylo možné zjišťovat strukturovanějšími postupy na větším vzorku respondentů. Sama studentka si toho však je částečně vědoma a svá data se snažila rozšířit a prohloubit a v průběhu zpracovávání BP došlo k posunu jejích výzkumných strategií a technik. I to považuji za dobrý výsledek, neboť psaní bakalářská práce je především součástí vzdělávání. Data a metody jsou dostatečně popsány, studentka pracuje s metodologickou literaturou, upozorňuje i na možná omezení. Celkově však lze formulaci cílů i volbu dat a metod považovat na bakalářské úrovni za uspokojivou, data a metody odpovídají cílům a pomáhají je naplnit, i když obrázek, který je s jejich pomocí načrtnut, není nijak ohromující.

Autorka vychází z relevantních odborných zdrojů, i když téměř opomíjí cizojazyčné zdroje a odborné články. Autorka je obeznámena s předchozími výzkumy k danému tématu a snaží se výzkum opírat i o teoretické koncepty – nerovnosti ve vzdělávání přitom používá především jako východisku pro volbu zacílení, ke konceptu výchovných stylů pak vztahuje své výsledky. Opět se nejedná o kdovíjak promyšlenou práci s teoriemi, ale pro úroveň bakalářského studia byla prokázána kompetence využití odborné literatury.

Práce je standardně strukturována a slušně formálně zpracována. Je vidět, že autorka věnovala čas úpravě textu a nenajdeme zde zásadní gramatické, ani typografické chyby. Některé formulace jsou stále trochu neobratné, nicméně jako konzultantka chci pochválit obrovský pokrok v kvalitě vyjadřování, který v průběhu zpracovávání BP studentka udělala.

Celkově je předložená práce dosti nevýrazná a průměrná. Nicméně budeme-li na bakalářskou práci nahlížet i jako na doklad zvládnutí základů řemesla psaní odborných textů a společenskovedního výzkumu, pak Sára Čerňanská tyto základní kompetence prokázala. Předloženou práci tedy **doporučuji přijmout k obhajobě a hodnotit ji stupněm C.**

Otázky k obhajobě

1. V čem spatřujete přínos Vaší práce? Co zajímavého přináší? Jak by ji šlo dále využít či na ni navázat?
2. Jaké zacílení byste zvolila, pokud byste začínala psát bakalářskou práci o neformálním vzdělávání znovu? Změnila byste výzkumný design, zkoumanou skupinu či zaměření v rámci tématu?

1. 9. 2018

Magdalena Mouralová